

ศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อเรื่องกุมารทองของชาวพุทธในสังคมไทย
THE ANALYTICAL STUDY OF BUDDHIST'S BELIEVE IN KUMARANTHONG
IN THAI SOCIETY

พระอธิการชินธัญย์ อธิปญโญ (ชัยดี)^๑

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ศึกษาแนวคิดเครื่องรางของขลังและวัตถุมงคลในสังคมไทย (๒) ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดและความเชื่อเรื่องกุมารทองของชาวพุทธในสังคมไทย (๓) ศึกษาท่าทีของพระพุทธศาสนาต่อการบูชากุมารทอง จากผลการวิจัยพบว่า แนวคิดเรื่องเครื่องรางของขลังและวัตถุมงคลในสังคมไทยเกิดขึ้นบนพื้นฐานของความกลัวที่เกิดขึ้นกับมนุษย์มาตั้งแต่สมัยโบราณ เช่น กลัวฟ้าร้อง กลัวความมืด เป็นต้น มนุษย์จัดความกลัวเหล่านั้นด้วยการอ่อนน้อมต่อเทพเจ้าและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คิดว่ามีอำนาจเหนือตน ต่อมาได้ประดิษฐ์เครื่องรางของขลังและวัตถุมงคลเพื่อแทนสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้น และเพื่อให้สามารถพกพาติดตัวได้

กุมารทองเป็นเครื่องรางของขลังประเภทหนึ่ง สมัยโบราณจะนำร่างทารกที่ตายท้องกลมมาประกอบพิธีปลุกเสก ย่างไฟจนแห้งและปิดด้วยทองคำเปลวให้เสร็จภายในคืนเดียว โดยเชื่อว่าเด็กที่ตายท้องกลมนั้นตายก่อนวัยอันควร วิญญาณยังไม่สามารถไปเกิดในภพภูมิอื่นได้ การเรียกวิญญาณของทารกนั้นมาสิงอยู่ในร่างและเลี้ยงดูให้ดี วิญญาณทารกนั้นจะรับใช้เจ้าของ กุมารทองแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ กุมารทองเพศฆราวาสและกุมารทองมหานิยม การบูชากุมารทองมีขั้นตอนการนำกุมารทองเข้าบ้าน การบอกกล่าวสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในบ้าน การบูชาเครื่องเซ่น และการส่งกุมารทองไปเกิด

การบูชากุมารทองเป็นการบูชาการบนพื้นฐานของความเชื่อที่ไม่ประกอบด้วยเหตุผล ทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า สัทธาญาณวิปริต เมื่อนำมาพิจารณากับแนวคิดเรื่องการบูชาในพระพุทธศาสนาพบว่าไม่มีความสอดคล้องกัน กับทั้งยังไม่เข้ากันกับแนวคิดเรื่องเทวดา เรื่องพระรัตนตรัยและไม่ถือว่าเป็นมงคลตามหลักพระพุทธศาสนา ผลกระทบที่เกิดจากการบูชากุมารทองคือทำให้เกิดความงมงาย ขาดความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง ผลกระทบต่อพระพุทธศาสนาคือทำให้เกิดศรัทธาวิปริต หากพระสงฆ์เข้าไปเกี่ยวข้องด้วยย่อมผิดพระวินัย เนื่องจากเป็นเดรัจฉานวิชา พระสงฆ์ควรชักนำให้ผู้ที่บูชากุมารทองเข้าใจเรื่องกรรม ผลของกรรม มากกว่าการอ่อนน้อมของพรจากกุมารทอง

Abstract

The objectives of this research were as follows: 1) to examine the concept about talismans and sacred objects in Thai society, 2) to find out the concept analysis of believing in Kumaranthang of Buddhist in Thai society, and 3) to investigate the attitude of Buddhism towards Kumaranthong worship.

The findings indicated that the concept about the talismans and the sacred objects in Thai society was based on the fear and occurred to humans since ancient times, such as fear of thunder, fear of the dark etc., the humans got rid of those fears by pleading to God and sacred item that have power over them. Later, there were invented the talismans and sacred objects in order to represent those holy things and to be able to carry on.

Kumaranthong was a sort of talisman; the ancient took the baby dead who died while pregnant for chanting an incantation ceremony by grilled dry and covered with gold leaf within a

^๑ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต(สาขาพระพุทธศาสนา)ภาควิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

night and believed that children who died while pregnant an untimely death, their spirits have not able to reborn other positive conditions. That spirit of baby haunted and alimented as well that spirits will give service to owner. Kumarnthong can be divided into two sorts, namely Kumarnthongthetchakhat and Kumarnthongmahaniyom, how to worship Kumarnthong and bring it to home there are to inform to sacred house, worship offerings and to lead Kumarnthong to reborn.

Kumarnthong worship is based on a belief that does not conclude the reasons. Buddhism was called Saddhakkhanavippayuta when was considered with the concept of Buddhism worship found that did not consensus, moreover it was incompatible with the concept of Deva (goddess), Triple Gem and not considered the auspicious thing according to Buddhism. The impact of Kumarnthong worship was caused to credulity and lack of confidence in their own potential. The impact of Buddhism was caused the faith perversity, providing that the monks involved with the break discipline, because it was not right view or understanding and obstructed to Nirvana. The monks should suggest and induce those who worship Kumarnthong to understand about Kamma, the result of Kamma more than invocation to Kumarnthong.

บทนำ

ความเชื่อเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนในอดีตและปัจจุบันในสังคมไทยซึ่งมีความสำคัญอย่างมาก ก่อให้เกิดอิทธิพลต่อจิตใจ ที่มีผลต่อพฤติกรรมในระดับสังคม กล่าวคือ ความเชื่อที่มีอิทธิพลต่อสังคม ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องรางของขลัง และ วัตถุมงคลซึ่งพฤติกรรมของชาวพุทธในสังคมไทยปัจจุบันที่มีต่อความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลังและวัตถุมงคล มีอยู่เป็นจำนวนมากและแพร่หลาย ชาวพุทธจำนวนไม่น้อยมักนิยมพกพาเครื่องรางของขลังติดตัวตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจ สร้างขวัญกำลังใจ ทำให้รู้สึกอุ่นใจ ปลอดภัยจากภัยอันตรายรอบตัวที่อาจจะเกิดขึ้น เพราะมีความเชื่อต่อเครื่องรางของขลังว่าสามารถช่วยปกป้องคุ้มครองได้ และยังให้โชคลาภ โดยเฉพาะในด้านพาณิชย์ ซึ่งสามารถสังเกตได้จากร้านค้าต่างๆ จะนิยมบูชาเครื่องรางของขลังและ วัตถุมงคลเพื่อทำมาค้าขายให้เจริญรุ่งเรือง^๒

วัตถุมงคล เป็นสิ่งที่เกิดจากความเชื่อความศรัทธา และค่านิยมในวัตถุ สิ่งของ ที่กลุ่มคน หรือคนบางคนเชื่อว่า วัตถุหรือสิ่งของนั้นให้ผลอย่างใดอย่างหนึ่งในทางที่เป็นประโยชน์หรือเป็นคุณต่อผู้ที่ครอบครอง ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น เชื่อว่าทำให้เกิดผลทางด้านการคุ้มครองป้องกัน ขับไล่ปัดเป่าสิ่งชั่วร้าย หรือดลบันดาลให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่ง กับผู้ที่มีครอบครอง ซึ่งคิดหรือเชื่อว่าวัตถุมงคลนั้นเป็นสิ่งที่มียุทธิพลเหนือธรรมชาติ หรือมีผลทางด้านจิตใจต่อผู้ที่ครอบครอง การบูชาวัตถุมงคล มีมาตั้งแต่สมัยบรรพกาล เชื่อว่ามีมาในสมัยแรกๆ ที่กำเนิดสังคมมนุษย์ด้วยซ้ำ เพราะมีหลักฐานเป็นการขุดค้นพบซากวัตถุสิ่งของต่างๆ ในโบราณสถานต่างๆ ทุกๆ อารยธรรม และทุกชนเผ่าทั่วโลก เป็นสิ่งที่คู่กับอารยธรรมความเชื่อ ตามลัทธิ หรือศาสนาส่วน เครื่องรางของขลังเป็นสิ่งที่มากับ อารยธรรม ความเชื่อ ตามลัทธิ หรือศาสนา ดังนั้น เครื่องรางจึงถูกสร้างขึ้นโดยอิทธิพลของลัทธิความเชื่อ หรือศาสนานั้นๆ และมีรูปแบบเป็นลักษณะต่างๆ แตกต่างกันไปตามความเชื่อนั้นๆ ซึ่งอาจจะสร้างขึ้นให้มีรูป หรือเกิดความหมายแทนสิ่งๆ นั้นๆ เช่น ในยุคสมัยที่มีการบูชา พระอาทิตย์ หรือ พระจันทร์ ก็อาจจะมีการแกะสลักหิน ให้เป็นรูปของพระอาทิตย์ หรือพระจันทร์ เป็นต้น หรือ ในลัทธิที่มีการบูชาเทพเจ้าองค์ใด ก็จะมีการแกะเป็นรูปเทพเจ้าองค์นั้น หรือกำหนดลักษณะของวัตถุสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นสัญลักษณ์ แทนการบูชาสิ่งนั้นเป็นต้น ส่วนวัตถุและรูปแบบที่นำมาสร้างเป็นวัตถุมงคล เครื่องราง นั้นมีหลากหลายแบบ หลายประเภท ในยุคโบราณจะเป็นการสร้างจากวัตถุจากธรรมชาติ ที่มีความคงทน เช่น หิน ดิน ไม้ หรือ วัสดุอื่นๆ ตามที่มีในภูมิประเทศนั้น ต่อมาในยุคที่โลกมีความรู้เรื่องการหล่อหลอมนำโลหะ

^๒ โรสิตา แสงสกุล, “อิทธิพลของเครื่องรางของขลังที่มีต่อชาวพุทธในสังคมไทยปัจจุบัน”, รายงานการวิจัย, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.crs.mahidol.ac.th/thai/rosita.htm> [๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐].

มาใช้ จึงได้สร้างขึ้นโดยใช้โลหะ โดยการหล่อเป็นรูปตามที่ต้องการ หรือสร้างเป็นลักษณะของเหรียญ เป็นต้น เครื่องรางของขลัง ของแต่ละที่ก็จะจำแนกลักษณะไปตาม ความเชื่อ ค่านิยม ตามลัทธิ หรือศาสนาของที่นั้นๆ ในสมัยปัจจุบัน สภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลก กลายเป็นสังคมวัตถุนิยมและบริโภคนิยมมุ่งในการกราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่เหนือธรรมชาติ เช่น ผี สาง เทวดา และยังมีความเชื่อในการบูชากุมารทอง มาเป็นเครื่องรางของขลังอีกประเภทหนึ่งที่คนไทยรู้จักกันมาช้านาน มีอิทธิฤทธิ์มากมายหลายด้าน นิยมใช้เพื่อปกป้องคุ้มครองและให้โชคลาภแก่ผู้เป็นเจ้าของ เช่น ทำมาค้าขายดีมีทรัพย์สินจากการเสี่ยงโชค เป็นเสน่ห์ห่มหานิยม เตือนภัย ช่วยเฝ้าบ้านและป้องกันขโมย เป็นต้น เป็นความเชื่อเฉพาะตนไสยศาสตร์ว่าผู้สร้างจะต้องมีจิตใจกล้าแข็ง คือมีอำนาจจิตที่สามารถควบคุมภูติผีปิศาจได้สิ่งเหล่านี้เกิดจากการฝึกฝนร่ำเรียนหรือถ่ายทอดสืบต่อกันมาจากครูบาอาจารย์ ไม่ได้เรียนสำเร็จกันง่ายๆ โดยเรื่องที่รู้จักแพร่หลายมากในอดีตคือเรื่องกุมารทอง พบเรื่องราวที่โด่งดังในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี สมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ระหว่าง พ.ศ. ๒๐๓๔ ถึง พ.ศ. ๒๐๗๒ โดยขุนแผนแม่ทัพเอก ผู้มีชื่อเสียง คิษย์ของท่านอาจารย์คง วัดแค ผู้เชี่ยวชาญไสยศาสตร์ ในสมัยนั้นแต่ ในปัจจุบันมีหลายรูปแบบตามแต่จะทำขึ้นมาไม่ว่าจะเป็นดิน พลาสติกทองเหลือง เป็นต้น เพิ่มขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ด้วยการอ้อนวอนให้บันดาลสิ่งที่ต้องการให้

กุมารทอง เกิดจากผู้มีวิชาอาคมได้นำพาวิญญาณเด็กมาเลี้ยงไว้ในร่างเด็กที่ตายในท้องแม่หรือที่เรียกว่าตายทั้งกลม จากนั้นนำร่างดังกล่าวมาประกอบพิธีกรรมโดยนำมาย่างไฟให้แห้งสนิทก่อนรุ่งอรุณ แล้วจึงลงรักปิดทองให้ทั่วด้วยเหตุนี้จึงเรียกว่า กุมารทอง ต่อมาวัฒนธรรมพัฒนาไปมาก เปลี่ยนไปตามยุคตามสมัย จนไม่สามารถสร้างกุมารทองจากศพทารกจริงๆ ได้ จึงได้มีการดัดแปลงกรรมวิธีการสร้างกุมารทองขึ้น โดยใช้ดินเจ็ดป่าช้าบ้าง ไม้รักซ้อนหรือไม้มะยมบ้าง ไปจนถึงโลหะ มาสร้างเป็นรูปกุมาร แล้วปลุกเสกตั้งจิต ตั้งธาตุทั้ง ๔ และเรียกอาการสามสิบสองให้บังเกิดเป็นจิตวิญญาณของเด็กขึ้นมา ปัจจุบันกุมารทองนิยมสร้างมาเป็นรูปเด็กไว้จุก นุ่งโจงกระเบนอย่างโบราณ ซึ่งกลายเป็นเครื่องรางของขลัง เชื่อกันว่าเสมือนมีวิญญาณเด็กอยู่ในรูปปั้นนั้น โดยผู้บูชาจะต้องเลี้ยงดูเหมือนลูกของตนต้องให้ ข้าว น้ำ หรือน้ำอวดลมสี่แดง เช่น สรวงและต้องเรียกให้มากินข้าวด้วย หากใครปฏิบัติดูแลกุมารทองดี กุมารทองก็จะช่วยคุ้มครองป้องกันเจ้าของและครอบครัวจากสิ่งไม่ดีทั้งหลาย ช่วยให้ทำมาค้าขึ้น ไปจนถึงเตือนภัยล่วงหน้าอีกด้วย และจะคอยติดตามเฝ้าระวังบ้านเรือนจากโจรผู้ร้ายและศัตรูไม่ให้มาลักลอบ และกุมารทองยังมีเรื่องราวความเชื่อที่เริ่มจากวรรณคดีเรื่อง ขุนช้าง ขุนแผน ในสมัยกรุงศรีอยุธยานั้นปรากฏว่ามีอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางไสยศาสตร์เกิดขึ้นมากมายโดยเฉพาะชายไทยที่ต้องไปศึกสงคราม จำเป็นต้องมีวิชาอาคมติดตัวเพื่อป้องกันตนเองและเป็นขวัญกำลังใจในยามออกรบ ดังปรากฏอยู่ในตำนานพิชัยสงครามหรือสมุดตำราต่างๆ^๓

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาแนวคิดเรื่องเครื่องรางของขลังและวัตถุมงคลในสังคมไทย
๒. เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวคิดและความเชื่อเรื่องกุมารทองของชาวพุทธในสังคมไทย
๓. เพื่อศึกษาทำที่ของพระพุทธรูปศาสนาต่อการบูชากุมารทอง

^๓ กลิ่น, สยามมงคล พระเครื่องออนไลน์: ประวัติความเป็นมาวัตถุมงคล เครื่องรางของขลัง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: www.siammongkol-amulet.blogspot.com/2013/05/sacred-objects-talismans-history.html [๒๔ พ.ย.๒๕๕๘]

^๔ ทศพล จันทนิชกุล, เครื่องรางมหาเศรษฐีบูชาแล้วรวย, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คอมม่า จำกัด, ๒๕๕๕), หน้า ๑๗-๑๘.

^๕ กุมารทอง,ความเชื่อทางไสยศาสตร์ของไทย, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: www.horoscope.mthai.com/horoscope-highlight/6340.html [๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘]

^๖ เจ้าของร้าน, เครื่องรางขลัง มหาลาภ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: www.kumarnthong-bangkok.com/b/5 [๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๘]

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเอกสาร : พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพุทธศักราช ๒๕๓๙ ตำราวิชาการ หนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยอื่นๆ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้

ขอบเขตของเนื้อหา : การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เน้นศึกษาเรื่องความเชื่อเรื่องวัตถุมงคลเครื่องรางของขลัง อิทธิพลในการบูชาการทอ และ ทำทิวพระพุทธรูปศาสนาต่อการบูชาการทอ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลจาก พระไตรปิฎก หนังสือต่างๆ และบทความทางวิชาการทางพระพุทธศาสนา ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

การรวบรวมข้อมูล : เป็นการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ จากพระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และยังศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในหนังสือ บทความต่างๆ ข้อมูลจาก อินเทอร์เน็ต โดยศึกษาในด้านของความเชื่อในพระพุทธรูปศาสนา วัตถุมงคลเครื่องรางของขลัง และ การทอ เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล : ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งข้อมูลที่รวบรวมเกิดจากการประมวลเอกสาร ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยจัดลำดับ เนื้อหาตามวัตถุประสงค์ จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบการพรรณนา

ผลการวิจัย

ความเชื่อเรื่องอิทธิฤทธิ์ ปาฏิหาริย์ อำนาจเหนือธรรมชาติและเครื่องรางของขลังเป็นความเชื่อดั้งเดิมของมนุษย์ทุกชาติก่อนที่จะมีระบบศาสนา ซึ่งเกิดเพราะความกลัวและความหวัง ชาวพุทธจำนวนไม่น้อยแม้จะมีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งจิตวิญญาณ แต่ก็มักนิยมพกพาเครื่องรางของขลังติดตัวตลอดเวลา อาจเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ ทำให้รู้สึกอุ่นใจ ทำให้รู้สึกปลอดภัยจากอันตรายโดยเฉพาะอันตรายที่เกิดจากสิ่งที่มีอำนาจเหนือวิทยาศาสตร์ บางครั้งยังเชื่อว่าเครื่องรางเหล่านั้นจะสามารถบันดาลโชคลาภด้านพาณิชย์ จึงนิยมบูชาเครื่องรางของขลังและ วัตถุมงคลเพื่อทำมาค้าขายให้เจริญรุ่งเรือง แม้ว่าในสมัยปัจจุบันสภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงเป็นสังคมวัตถุนิยมและบริโภคนิยม แต่ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่เหนือธรรมชาติก็ยังไม่จางหายไปจากสังคมไทย การผลิตวัตถุมงคลยังมีทั่วทุกหัวระแหง เพราะมาพอกพูนความหลงผิดจากการโฆษณา ประชาสัมพันธ์เพื่อมุ่งการค้าของผู้สร้างวัตถุมงคล จนกลายเป็นวัตถุที่สร้างมูลค่าอย่างมหาศาล หนึ่งในวัตถุมงคล คือ กุมารทอง ซึ่งเชื่อว่าจะสามารถปกป้องคุ้มครองและให้โชคลาภแก่ผู้เป็นเจ้าของได้ เรื่องราวของกุมารทองโด่งดังในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ปรากฏในเรื่องขุนช้างขุนแผน กุมารทองเกิดจากผู้มีวิชาอาคมได้นำพาวิญญาณเด็กมาเลี้ยงไว้ในร่างเด็กที่ตายในท้องแม่หรือที่เรียกว่าตายทั้งกลมมาประกอบพิธีกรรมตามแบบวิธีทางไสยศาสตร์ ปัจจุบันเปลี่ยนวัสดุเป็นเรซินบ้าง ไม้บ้าง ดินบ้าง ปูนบ้าง พลาสติกบ้าง แทนซากทารกของจริงแต่ความนิยมก็ไม่ได้ลดลงไปจากเดิม กลับจะยิ่งเพิ่มกระบวนการและพิธีกรรมที่ชวนเชื่อให้เข้มขลังทรงพลังมากขึ้น ทำให้ได้รับการนิยมนิยมอย่างแพร่หลายต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันและมีทำที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งผลการศึกษาพบว่าจากการศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อเรื่องกุมารทองของชาวพุทธในสังคมไทย ได้ข้อสรุป ๓ ประการ ดังนี้

แนวคิดเรื่องเครื่องรางของขลังและวัตถุมงคลในสังคมไทย

เครื่องรางของขลังและวัตถุมงคล เป็นศาสตร์ที่วิทยาศาสตร์ยังเข้าไม่ถึง เป็นวิทยาการที่เร้นลับ เป็นเรื่องปจจัยดั่ง คือ รู้เห็นได้ด้วยเฉพาะตน เฉพาะคนที่มีใจศรัทธาเป็นที่ตั้งเท่านั้น ในประเทศไทยชาวพุทธจำนวนมากมีความเชื่อในเรื่องวัตถุมงคลสันนิษฐานว่ามาจากหลายสาเหตุ เช่นความต้องการ ความปลอดภัย ความกลัวต่อภัยอันตราย ความต้องการที่พึ่ง เครื่องราง หมายถึง วัตถุใดวัตถุหนึ่งที่เกิดขึ้นเองหรือมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้นมาซึ่งมีความเชื่อว่า มีความศักดิ์สิทธิ์ สามารถดลบันดาลให้ผู้ที่ได้ถือครอบครองมีโชคลาภ แคล้วคลาดปลอดภัยจากภัยอันตราย ทำให้อยู่อย่างคงกระพัน โดยผู้ครอบครองนั้นต้องมีความศรัทธาในวัตถุเครื่องรางนั้นด้วย ส่วนของขลัง หมายถึง วัตถุสิ่งใด

สิ่งหนึ่งที่มีความผิดแปลกจากธรรมชาติ แต่มีคุณสมบัติในตัวเอง ไม่ต้องปลูกเสก อันได้แก่ วาน แร่ ไพรดำ มือนิหาร เชื่อว่าสามารถคุ้มครองป้องกันและลบล้างพิษหรือสิ่งอาถรรพณ์ได้

เครื่องรางของขลังเกิดขึ้นจากศรัทธาในบ๊องผีและบรรพบุรุษที่เชื่อว่าของหายาก ของผิดธรรมชาติ ของที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษ เช่น ไม้ที่กลายเป็นหิน สะเก็ดดาวตก ชิ้นส่วนอุกกาบาตลูกกรอก (ทารกที่ตายในท้องแม่) เป็นต้น สามารถให้คุณให้โทษได้ จึงสร้างรูปเคารพต่างๆ ตลอดจนสัญลักษณ์อันเป็นมงคลเป็นเครื่องป้องกันภัยอันตรายต่างๆ เพื่อบรรเทาความหวาดกลัวและการปองร้ายของภูติผีปีศาจ จนกลายเป็นเครื่องรางของขลัง โดยสามารถจำแนกออกได้เป็น ๒ ชนิด คือ เครื่องรางของขลังที่เกิดตามธรรมชาติ และเครื่องรางของขลังที่มนุษย์สร้างขึ้น

อิทธิพลของวัตถุมงคลสามารถจำแนกเป็น (๑) อิทธิพลทางด้านความเชื่อ คือ ความเชื่อเรื่องคาถา อาคม และเครื่องรางของขลัง สามารถจะนำอำนาจลึกลับนั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ตามที่ตนเองต้องการ (๒) ด้านพิธีกรรม จัดเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งในหลายๆ ประการของสิ่งที่เรียกว่า ศาสนา สิ่งที่เป็นวิธีการหรือกลวิธีที่มนุษย์คิดค้นมาตามความเชื่อที่หลากหลาย นี้เรียกว่า พิธีกรรมนั้น เช่น สรง บูชาสิ่งมีอำนาจ เป็นต้น (๓) อิทธิพลทางด้านจิตใจ เนื่องจากมนุษย์มี ๒ จำพวก คือ เมื่อมีเหตุร้ายจะพึงพึ่งสิ่งภายนอกเพื่อเกิดความเป็นสิริมงคล และพวกที่เมื่อมีเหตุเภทภัยเกิดขึ้นจะสืบเสาะหาถึงสาเหตุทั้งหลายว่าเป็นมาอย่างไรแล้วหาหนทางแก้ไข แต่คนโดยมากมักเป็นประเภทแรกจึงแสวงหาวัตถุมงคลเพื่อเป็นที่พึ่งทางใจ (๔) ด้านศิลปะและพุทธพาณิชย์ เมื่อความต้องการที่พึ่งพิงของตน เริ่มต้นจากสิ่งที่เขามองไม่เห็น มาสู่ธรรมชาติ และพัฒนาการจนกระทั่งในยุคของศาสนาเกิดขึ้น จนกลายเป็นวัตถุไว้เป็นเครื่องป้องกันตัว จึงทำให้เกิดการผลิตวัตถุมงคลขึ้นตามจินตนาการของผู้สร้างและกลายเป็นรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะสำนักที่มีความแตกต่างหลากหลายทางด้านศิลปกรรม

แนวคิดและความเชื่อเรื่องกุมารทองของชาวพุทธในสังคมไทย

กุมารทองมาจากคำ ๒ คำ คือ กุมาร + ทอง แต่เมื่อรวมแล้วไม่ได้มีความหมายว่าเด็กผู้ชายสีทอง แต่มีความหมายว่า ตุ๊กตากุมารที่มีสีทอง เชื่อกันว่ากุมารทองเป็นผีเด็กที่ตายทั้งกลม คำว่า “ตายทั้งกลม” นี้สันนิษฐานว่าน่าจะมาจากคำว่า “ตายทั้งกม” ซึ่ง “กม” เป็นภาษาเขมรแปลว่าทั้งหมดหมายถึงตายหมดทั้งแม่ทั้งลูกนั่นเอง เพราะเชื่อกันว่าวิญญาณของเด็กชายที่ตายในท้องแม่นั้นไม่สามารถไปเกิดใหม่ได้ เนื่องจากเด็กพวกนี้เสียชีวิตโดยการไปสะสมบุญไม่ทัน คนไทยเชื่อว่า วิญญาณของเด็กเหล่านี้จะวนเวียนอยู่ในโลกนี้ไม่สามารถไปเกิดใหม่ เด็กเหล่านี้มุ่งหวังที่จะได้รับการดูแล เอาใจใส่ หากมีผู้ใดบูชาและดูแลเด็กเหล่านี้อย่างดี ย่อมจะได้รับการตอบแทนจากวิญญาณของเด็กเหล่านี้

เมื่อได้ศพทารกแล้ว ผู้ที่มีอาคม เช่น หมอผีหรือพระสงฆ์ จะนำเอาศพทารกออกมาโดยการผ่าท้องแล้วนำไปผ่านกรรมวิธีทางไสยศาสตร์ เพื่อให้ผีเด็กตกอยู่ในความปกครองของตน บางตำราว่า ลูกกรอก ก็เป็นผีเด็กเช่นเดียวกับกุมารทองแต่ตัวลูกกรอกจะมีฤทธิ์น้อยกว่ากุมารทองอยู่มาก กุมารทองสามารถแบ่งประเภทได้เป็น ๒ ประเภท คือ (๑) กุมารทองเพชรฆาตหรือกุมารทองเพชร สร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ทำบาปสร้างความฉิบหายให้แก่ผู้อื่น มีความดุร้ายโหดเหี้ยมซึ่งสามารถแยกย่อยออกไปได้อีก ๔ ชนิด ได้แก่ กุมารทองเพชรมัน กุมารทองเพชรดัด กุมารทองเพชรคง และกุมารทองเพชรสุญ (๒) กุมารทองด้านโชคลาภและเมตตามหานิยม เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานหรือนำมาช่วยงานในลักษณะต่างๆ เช่น ฝ่าบ้าน ฝ่าร้าน เรียกลูกค้า ทวงหนี้หรือแม่แต่หาที่จอดรถ ตามแต่เจ้าของปรารถนาจะใช้งาน

เรื่องราวการสร้างกุมารทองที่ปรากฏเป็นหลักฐานพอที่จะสืบค้นได้นั้นมีมาตั้งแต่กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี รัชสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ระหว่าง พ.ศ.๒๐๓๔-๒๐๗๒ โดยแม่ทัพเอกที่มีบรรดาศักดิ์เป็นพระสุรินทร์ฤาชัยหรือขุนแผนศิษย์เอกของอาจารย์คงวัดแค ดังมีหลักฐานปรากฏในรูปของวรรณคดีเรื่องขุนช้าง-ขุนแผน จากหลักฐานดังกล่าวระบุถึงการทำกุมารทองสรุปว่า ต้องใช้เด็กที่ตายทั้งกลมในวันเสาร์หรือวันอังคาร ผ่าเอาศพทารกในท้องนั้นออกด้วยมีดหมอที่ผ่านการปลุกเสก ตลอดเวลาที่ผ่าศพก็ต้องบริกรรมคาถาไปด้วย เสร็จแล้วจึงนำมาย่างไฟให้แห้งสนิทก่อนรุ่งอรุณ พิธีอย่างกุมารต้องทำในโบสถ์วิหารหรือในขอบเขตชั้นหตุสิมา ทั้งนี้เพราะเชื่อว่าเป็นการป้องกันไม่ให้วิญญาณของแม่เด็กมาทำลายพิธีและแย่งเอาลูกของตนไป แต่เนื่องด้วยความเจริญทางด้านเทคโนโลยี ข้อห้ามทางศีลธรรม และบทลงโทษ ทางกฎหมาย ทำให้พิธีกรรมการสร้างกุมารทองจากศพเด็กจริงๆ ตามแบบโบราณได้ สูญ

หายไปจากสังคมไทย ที่ยังหลงเหลืออยู่ในปัจจุบันก็เป็นการดัดแปลงกรรม วิธีการสร้างกุมารทองโดยใช้โลหะ ไม้งา แกะ ปูนปลาสเตอร์ เรซิน หรือวัสดุที่ทรงฤทธิ์อื่นๆ เช่น ดินเจ็ดป่าช้า ไม่รักซ้อนหรือไม่เมยม ดินทําน้ำ ไคลเสมา เป็นต้น

วิธีการบูชากุมารทองในปัจจุบัน มีขั้นตอนหลาย คือ การนำกุมารทองเข้าบ้าน การตั้งชื่อกุมารทอง เลี้ยงดูด้วยการเช่นให้อาหารและการตั้งเครื่องบูชา การปรับภพภูมิให้กุมารทองมีบุญมากขึ้น และ วิธีปลดปล่อยกุมารทอง

ท่าทีของพระพุทธศาสนาต่อการบูชากุมารทอง

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การบูชากุมารทองกับแนวคิดทางพระพุทธศาสนา โดยพิจารณาใน ๕ ประเด็น ผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

การบูชากุมารทองกับหลักการบูชาในพระพุทธศาสนา

พระพุทธเจ้าตรัสไว้ในมหาปริณีพพานสูตรถึงเรื่องสถานที่ควรบูชาและบุคคลที่ควรบูชาความว่า สถานที่ควรบูชาได้แก่ สังฆนียสถาน คือ สถานที่อันเป็นที่ตั้งแห่งความสังเวชใจ ๔ ตำบล ประกอบด้วย สถานที่ที่ตถาคตประสูติ สถานที่ที่ตถาคตตรัสรู้ สถานที่ที่ตถาคตแสดงปฐมเทศนา และสถานที่ที่ตถาคตปรินิพพาน สำหรับบุคคลที่ควรบูชาเรียกว่า อนุปารหุบุคคล คือ บุคคลที่ควรบรรจุอัฐิไว้ในสถูปสำหรับสักการบูชา มี ๔ ประเภท ประกอบด้วย พระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอรหันตสาวก และพระเจ้าจักรพรรดิ ส่วนการบูชากุมารทอง เป็นการบูชาในเรื่องวิญญาน ภูต ผี ปีศาจ เป็นการบูชาตามความเชื่อในเรื่องเครื่องรางของขลัง เมื่อวิเคราะห์ตามแนวคิดทางพระพุทธศาสนาแล้ว พบว่าการบูชากุมารทองเป็นการบูชาที่ไม่จัดอยู่ในข่ายของการบูชาในพระพุทธศาสนา เป็นเพียงการบูชาตามแนวคิดความเชื่อที่เกิดจากความกลัว เป็นสัทธาญาณวิปยุต คือ ความเชื่อที่ไม่ประกอบด้วยปัญญา

การบูชากุมารทองกับแนวคิดเรื่องเทวดาในพระพุทธศาสนา

กรณีที่มีการตั้งประเด็นว่า กุมารทองเป็นเทวดาจำพวกหนึ่ง แต่เมื่อศึกษาแล้งพบว่า ในมุมมองพระพุทธศาสนา เทวดา คือ สัตว์โลกชนิดหนึ่งผู้ได้กระทำความดีที่เป็นกุศลแต่ครั้งยังเป็นมนุษย์เมื่อตายแล้วได้ไปเกิดเป็นเทวดา มีชื่อเรียกอย่างอื่นอีกว่า เทพบุตรหรือเทพธิดา มี ๓ ประเภทใหญ่ คือ สมมติเทพ อุปัตติเทพ และวิสุทธิเทพ เมื่อพิจารณาตามแนวคิดในพระพุทธศาสนาพบว่ากุมารทองมีความเชื่อมาจากวิญญานหรือที่เรียกว่า ผี มากกว่ากำเนิดในฐานะของเทวดา แม้ในสังคมไทยก็เรียกเป็น ผีกุมารทอง เพราะเป็นการทำโดยเรียกเอาวิญญานที่ยังไม่ได้ไปเกิดของทารกไว้ในซากศพ กุมารทองจึงไม่ใช่เทวดาตามแนวคิดของพระพุทธศาสนา

การบูชากุมารทองกับการบูชาพระรัตนตรัย

พระรัตนตรัย คือ ที่พึ่งอันประเสริฐ ๓ ประการ ได้แก่ พระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ มีคุณอันหาประมาณไม่ได้ จึงควรแก่บุคคลทั่วไปจะทำการสักการบูชา ในอรรถกถาพุทธประวัติว่า พระพุทธเจ้าตรัสแก่คฤหบดีและบริวารเกี่ยวกับการบูชาพระรัตนตรัยว่า การที่มนุษย์ยึดถือเอาภูเขา ป่าไม้ อาราม และรุกขเจดีย์เป็นสรณะนั้นเป็นแนวคิดที่ผิด ไม่สามารถพ้นจากทุกข์ได้ ส่วนผู้ที่ถึงพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์เป็นสรณะย่อมถึงความสงบระงับทุกข์ โดยนัยนี้จะพบว่าการบูชากุมารทองนั้นเป็นการบูชาที่ไม่ใช่สรณะอันเกษมสูงสุด เพราะเป็นการบูชานอกพระรัตนตรัย จึงไม่เข้ากับหลักการบูชาในพระพุทธศาสนาและไม่มีความสอดคล้องกับพระรัตนตรัยแม้ในทางใดทางหนึ่งเลย

การบูชากุมารทองกับหลักศรัทธาในพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนาเถรวาทได้กล่าวถึงหลักศรัทธาไว้อย่างเดียวคือ ตถาคตโพธิสัทธา แต่ในสมัยต่อมาพระอรหันตภิกษุได้จัดศรัทธาไว้ ๔ ประเภท คือ กัมมสัทธา วิปากสัทธา กัมมัสสกาตาสัทธาและตถาคตโพธิสัทธา ศรัทธาทั้ง ๔ ประเภทนั้น ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งการเชื่อในสิ่งที่ควรเชื่อ เป็นการเชื่อประกอบด้วยเหตุผล ความมั่นใจในความจริง ความดีและในการทำความดีไม่ลุ่มหลงไปตามลักษณะภายนอก จึงจัดเข้าในสัทธาญาณสัมปยุต ส่วนศรัทธาที่มีลักษณะตรงกันข้ามคือศรัทธาที่เกิดจากอวิชชาปราศจากปัญญาเป็นศรัทธาที่ไม่มีเหตุผล ไม่สามารถพิสูจน์ได้ ไม่เป็นไปเพื่อความสิ้นทุกข์ จัดเข้าในศรัทธาญาณวิปยุต เมื่อพิจารณาแนวคิดเรื่องศรัทธาในพระพุทธศาสนาแล้ว พบว่าพระพุทธศาสนาสอนเรื่องกรรม การเชื่อในสิ่งทีนอกเหนือจากนี้ชื่อว่า ศรัทธาที่ขัดต่อหลักการทางพระพุทธศาสนา

การบูชาการทอกับความเป็นมงคล

มงคล หมายถึง ทางพัฒนาชีวิตหรือเหตุที่ทำให้คนเจริญขึ้นมีฐานะดีขึ้นมีวิชาความรู้ดีขึ้นมียศมีตำแหน่งสูงขึ้นได้บรรลุความสำเร็จความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเหล่านี้ล้วนแต่เป็นความหมายของคำว่ามงคลทั้งสิ้น มงคลในพระพุทธศาสนามี ๓๘ ประการ มีการไม่คบคนพาลเป็นต้น มีการทำจิตอันเกษมเป็นปริโยสาน ในมงคล ๓๘ ประการนั้นไม่มีทำที่ที่จะกล่าวถึงเครื่องรางของขลังเลย จึงสรุปได้ว่ากุมารทองไม่ได้เป็นมงคลในพระพุทธศาสนา

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อเรื่องกุมารทองของชาวพุทธในสังคมไทย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะทั่วไปและข้อเสนอเพื่อการทวียุติครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

การบูชาการทอเป็นการบูชาตามความเชื่อซึ่งมีมาก่อนที่ผู้คนจะมีศาสนา เนื่องจากมีความกลัวในสิ่งที่คิดว่าอำนาจเหนือธรรมชาติ หากทำการอ่อนน้อมแล้วเชื่อว่าจะสามารถอำนาจความสะกดแก้ตนเองได้ การบูชาในลักษณะนี้เป็นการบูชาที่ขัดต่อหลักพระพุทธศาสนา ถึงแม้พระพุทธศาสนาจะมีคำสอนเกี่ยวกับการอุทิศให้เทวดาในหมวด พัลลี ๕ ข้อเทวดาพาลี แต่นั่นเป็นการแบ่งปันให้แก่เทวดาเพราะความเมตตา เกื้อกูลต่อกันแบบกัลยาณมิตร ไม่ใช่การให้เพื่ออ่อนน้อมเทพเจ้า ในทางกลับกันพระพุทธศาสนาไม่สอนเกี่ยวกับการพึ่งตนเอง เพื่อผลการกระทำของตนเอง ทำดียอมได้ชั่ว ทำชั่วยอมได้ชั่ว ไม่มีเทพเจ้าหรืออำนาจจากสิ่งอื่นใดสามารถบันดาลโชคลาภให้ได้มากไปกว่าบุญกุศลและความขยันหมั่นเพียรของตนเอง การหมกมุ่นหรือเชื่อมั่นต่อบูชาการทอจนมากเกินไปอาจจะส่งผลร้ายมากกว่าผลดี เพราะเป็นการลดทอนศักดิ์ศรีและความสามารถตนเอง ไม่กระตือรือร้นในการทำมาหากิน

สังคมไทยแม้จะขึ้นชื่อว่าเป็นสังคมพุทธ แต่กลับมีการบูชาการทอกันอย่างคับคั่ง มีการผูกกุมารทองเข้ากับพระพุทธศาสนา ผ่านทางพิธีกรรมและผู้ประกอบพิธีกรรม พระสงฆ์จำนวนมากกลายเป็นพ่อมด อำนาจพระพุทธคุณเพื่อทำหน้าที่สื่อสารกับวิญญาณและประกอบพิธีปลุกเสกผี เรียกวิญญาณให้เข้าสิงอยู่ในรูปปั้นเด็กผู้ชายผมจุก แม้ในทางพระวินัยจัดเป็นเดรัจฉานวิชา ห้ามพระภิกษุยุ่งเกี่ยว แต่ความนิยมของชาวบ้านทำให้เพิกเฉยต่อพฤติกรรมพระที่ประกอบพิธีกรรมเหล่านี้ บางรูปได้รับการยอมรับเป็นเกจิอาจารย์ มีผู้คนเคารพนับถือเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาต่อพระพุทธศาสนาในระยะยาว ผู้วิจัยจึงใคร่เสนอแนะไว้ ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับพระสงฆ์

พระสงฆ์ได้ชื่อว่าเป็นผู้รักษาและสืบทอดพระพุทธศาสนา เป็นผู้ออกบวชตามพระพุทธเจ้า ได้เปล่งวาจาถึงพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งอันประเสริฐ และยังเป็นรัตนดวงที่สามที่ชาวพุทธให้ความเคารพนับถือ หากพระสงฆ์ไปหลงบูชาการทอให้กุมารทองเสียเอง ก็เท่ากับประกาศตนว่ามีที่พึ่งอื่นนอกไปจากพระรัตนตรัย เท่ากับเสียสัตย์ที่ให้ไว้ในการเปล่งวาจาอุปสมบท และชาวพุทธจะหวังพึ่งพระสงฆ์ได้อย่างไร ในเมื่อพระสงฆ์ยังต้องพึ่งพาสีอื่น อิกยังจะทำให้เกิดคำถามต่ออีกว่า รัตนดวงที่สามยังเป็นที่พึ่งของชาวพุทธได้อีกหรือไม่ ชาวพุทธยังสามารถพึ่งพระรัตนตรัยได้ครบสามดวงหรือเปล่า พระสงฆ์จึงต้องวางตนเองให้เหมาะสมและสามารถเป็นที่พึ่งให้แก่ชาวพุทธได้ต่อไป

ท่าทีของพระสงฆ์ต่อการบูชาการทอควรยึดกรอบพระวินัยให้เคร่งครัด เมื่อพิจารณาว่ากุมารทองเป็นความเชื่อทางด้านไสยศาสตร์ และไสยศาสตร์เป็นเดรัจฉานวิชา คือ ศิลปวิทยาของลัทธิอื่นนอกพระพุทธศาสนาหาประโยชน์ไม่ได้^๗ พระสงฆ์ก็ควรยึดหลักที่พระพุทธเจ้าห้ามเกี่ยวข้อง ห้ามบอก ห้ามสอนเดรัจฉานวิชา ผู้วิจัยเห็นว่า

พระสงฆ์ไม่เกี่ยวข้องกับการทอเลยจะเป็นการดีที่สุด เพราะหากว่าตามพระวินัยแล้ว พระสงฆ์ไม่ควรเกี่ยวข้องกับเดรัจฉานวิชาทุกประเภท เนื่องจากการสร้างความมัวหมองให้แก่ตนเองและพระพุทธศาสนา กรณีการบูชาการทอซึ่งไม่ใช่หนึ่งในพระรัตนตรัย จึงจัดเป็นความมัวหมองต่อตนเอง เป็นการทรยศต่อพระรัตนตรัยและเป็นตัวอย่างแบบที่ไม่ดีแก่ชาวพุทธจัดเป็นสร้างความมัวหมองต่อพระพุทธศาสนา

หากจำเป็นต้องเกี่ยวข้อง ควรชักนำให้เข้าสู่พระรัตนตรัยให้ได้มากที่สุด หมายถึง กรณีที่หากพระสงฆ์มีความจำเป็นต้องเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นเพราะเหตุผลใดก็ตาม เช่น ญาติโยมให้वानให้ปลุกเสก มีคนมาสอบถามหรือขอ

^๗ วิ.ภิกขุณี. (ไทย) ๓/๑๐๑๕/๒๖๐.

คำปรึกษาเกี่ยวกับกุมารทอง ก็ควรชักนำให้เข้าสู่พระรัตนตรัย ให้เห็นความจริงเรื่องบุญ บาป กรรม วิบาก ความเป็นผู้มีศีลธรรม และไม่ให้อำนาจ พึ่งแนะนำให้อำนาจพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งยึดเหนี่ยวจิตใจอันประเสริฐจะเป็นเหมาะกับความ เป็นชาวพุทธ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับฆราวาส

ชาวพุทธทั่วไปควรมีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง คำว่าที่พึ่งในที่นี้หมายถึง ที่พึ่งทางใจ เป็นกำลังใจ ไม่ได้ หมายความว่าพึ่งพิงอาศัย อันจะอำนวยผลลบลับดาลให้มีความสุข โชคลาภโดยไม่ประกอบกิจการใดเลย ควรยึดมั่น ในคำสอนและเข้าใจเรื่องกรรม ผลของกรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว และเชื่อว่าเราจะเป็นผู้รับผลของการกระทำของเราเอง มนุษย์ควรเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองมากกว่าการอ่อนน้อมขอความสำเร็จจากเทพเจ้าหรืออำนาจความ ศักดิ์สิทธิ์ใด การอ่อนน้อมขอความสำเร็จจากผู้อื่นเป็นการทำลายศักดิ์ศรีของตนเอง ความสำเร็จที่เกิดจากการตั้งใจทำ มุมนานะพยายาม ไตร่ตรองพิจารณา และเป็นสัมมาปฏิบัติจึงจะเป็นความสำเร็จที่ให้ผลอย่างยั่งยืน ดังนั้น ความเป็น พุทธจึงควรตั้งสัมมาทิฐิ คือความเห็นของตนเองให้ถูกต้อง กับทั้งประพฤติตนให้เป็นกัลยาณมิตรที่ดี ด้วยการแนะนำ บุคคลที่หลงผิดเข้าไปยึดถือกุมารทองว่าเป็นที่พึ่งให้หันกลับมาเป็นสัมมาทิฐิ มีความเห็นอย่างถูกต้องในเรื่องบุญ บาป กรรม และให้ความยึดมั่นในพระรัตนตรัย พยายามทำหน้าที่ชาวพุทธด้วยการชี้แจงแนะนำในสิ่งที่ถูกต้อง

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรง พิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

ทศพล จังพานิชกุล. เครื่องรางมหาเศรษฐีบูชาแล้วรวย. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คอมม่า จำกัด , ๒๕๕๕.

(๒) วิทยานิพนธ์:

โรสิตา แสงสกุล. “อิทธิพลของเครื่องรางของขลังที่มีต่อชาวพุทธในสังคมไทยปัจจุบัน”. รายงานการวิจัย. บัณฑิต วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล, ม.ป.ป.

(๓) สารสนเทศออนไลน์:

กลิน. สยามมงคล พระเครื่องออนไลน์: ประวัติความเป็นมาวัตถุมงคล เครื่องรางของขลัง.

[ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.siammongkol-amulet.blogspot.com

/2013/05/sacred-objects-talismans-history.html [๒๔ พ.ย.๒๕๕๘].

กุมารทอง. ความเชื่อทางไสยศาสตร์ของไทย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.horoscope.mthai.com/horoscope-highlight/6340.html [๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘].

เจ้าของร้าน. เครื่องรางขลัง มหาลาภ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.kumarthong-bangkok.com/b/5 [๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๘]